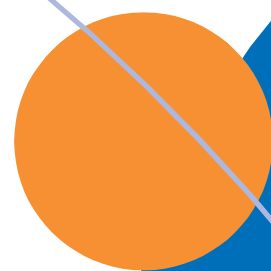

Raport rynku PPP

2009 – 2019

Spis treści

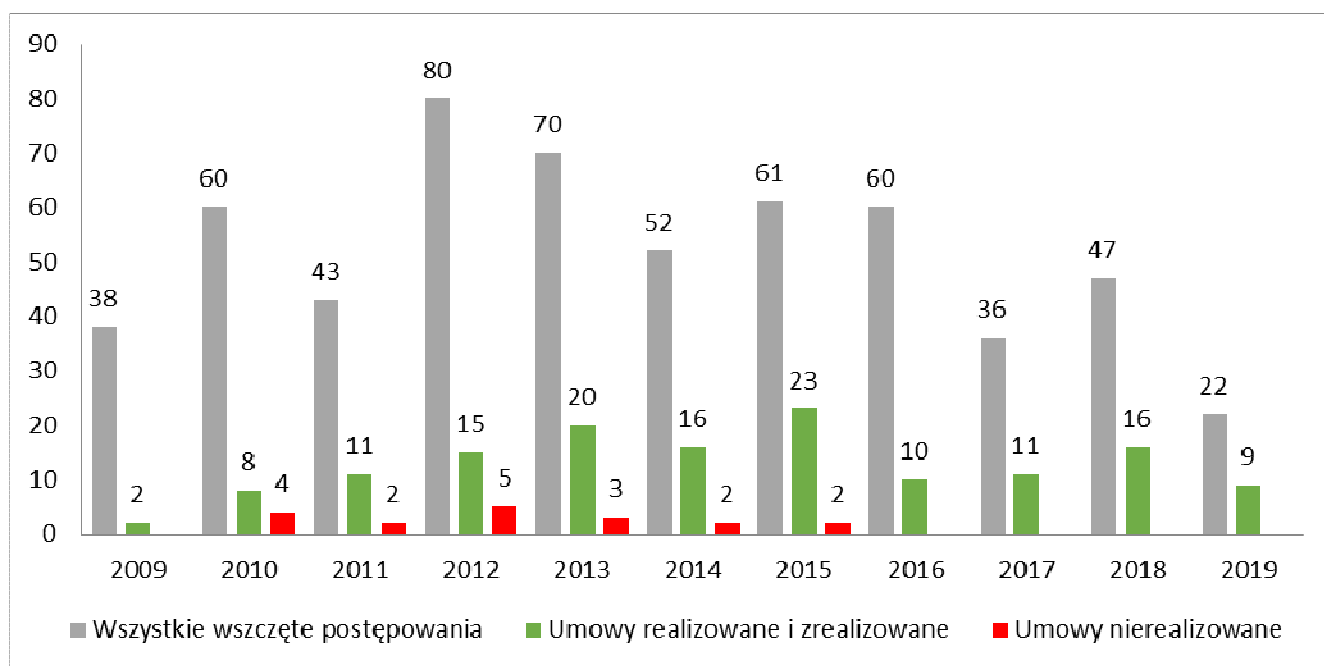
WPROWADZENIE.....	3
I. UMOWY PPP.....	4
Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco).....	4
Wartość realizowanych umów PPP.....	4
Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory.....	5
Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego.....	5
Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	5
Korzystanie z usług doradczych.....	6
Umowy w podziale na wartość projektu.....	6
Umowy rozwiązane i nierealizowane.....	7
Umowy zawarte w 2019 r.	7
II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO.....	8
Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP.....	8
Wartość postępowań (w mln zł).....	8
Liczba i wartość postępowań z uwzględnieniem podziału na sektory.....	8
Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	9
Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego.....	9
III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP.....	10
Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania.....	10
Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł).....	10
Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory.....	11
Zamierzenia w podziale na przedział wartości.....	11
Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego.....	11
Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MFiPR:.....	12

WPROWADZENIE

W ciągu 10 ostatnich lat, od początku 2009 r. do 31 grudnia 2019 r. w Polsce wszczęto łącznie **569** postępowań PPP¹. Spośród wszystkich zawartych umów, **141** weszło w fazę realizacji – są to umowy określone w niniejszym raporcie mianem umów PPP.

W 2019 r. podpisano **dziewięć** umów o łącznej wartości blisko **1,3 mld zł**. W tym roku wszczęto **22** postępowań o łącznej wartości ponad **382 mln zł** – po cztery w sektorze efektywności energetycznej oraz sportu i turystyki, po dwa w sektorze energetycznym, wodno-kanalizacyjnym, infrastruktury transportowej, kultury oraz po jednym postępowaniu w sektorach: edukacja, budynki publiczne, gospodarka odpadami i mieszkalnictwo.

Liczba wszystkich wszczętych postępowań i umów, w tym nierealizowanych, w podziale na lata

Postępowania PPP i zawarte umowy od 2009 roku

Nazwa etapu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	SUMA
Wszystkie wszczęte postępowania	38	60	43	80	70	52	61	60	36	47	22	569
Umowy zawarte	2	12	13	20	23	18	25	10	11	16	9	159
w tym:												
umowy realizowane i zrealizowane	2	8	11	15	20	16	23	10	11	16	9	141
umowy nierealizowane*	0	4	2	5	3	2	2	0	0	0	0	18

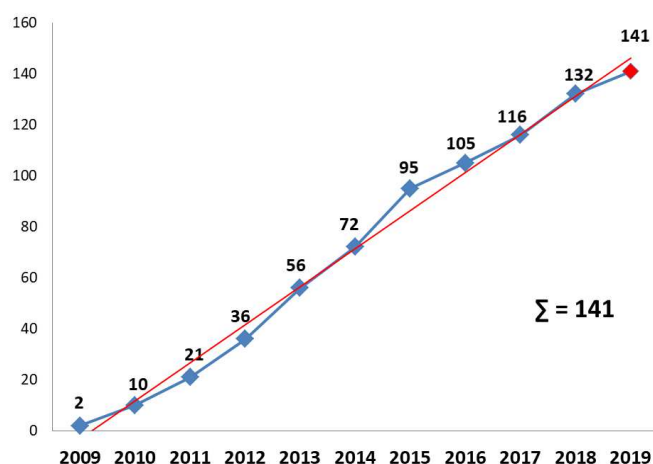
* Szerszy opis nt. umów nierealizowanych wskazano na str. 6.

¹ Postępowanie PPP to postępowanie, prowadzone w oparciu o PZP lub ustawę o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

I. UMOWY PPP

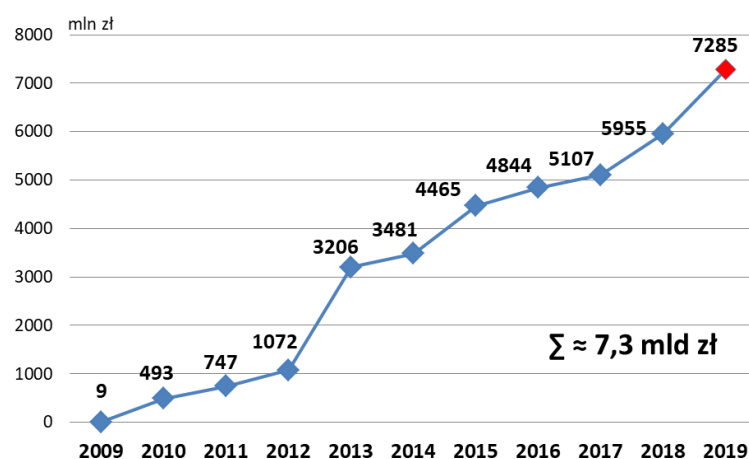
Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco)

Aktywność rynku w odniesieniu do nowo zawartych umów PPP wykazuje w ostatnich dwóch latach stopniową tendencję wzrostową. W 2016 r. zawarto 10 nowych umów, w 2017 - 11 umów, natomiast w 2018 - 15 umów. W roku 2019 odnotowano spadek liczby umów w stosunku do poprzednich lat, lecz ich wartość wyraźnie wzrosła. Średnia wartość umowy PPP w 2019 r. wyniosła 148 mln zł.

Wartość realizowanych umów PPP²

W roku 2013 zawarto umowy PPP o najwyższej wartości (2,1 mld zł), w tym umowy na: budowę poznańskiej spalarni odpadów (783 mln zł), powstanie sieci szerokopasmowej w województwie mazowieckim (458 mln zł) oraz w województwie podkarpackim (310 mln zł). Od tego czasu na polskim rynku PPP zawierane były umowy o niskiej wartości. Średnia wartość umów zawartych w okresie 2009-2018 wyniosła 46 mln zł, ale w roku 2019 roku nastąpiła pozytywna zmiana.

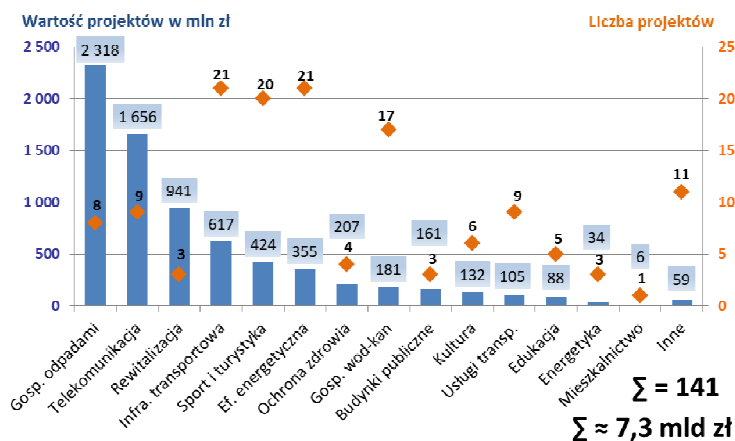
W 2019 r. odnotowano wyraźny wzrost wartości projektów PPP, zawarto 9 umów na kwotę ponad 1,3 mld zł, w tym największą w Polsce umowę PPP (850 mln zł). Umowa dotyczy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem energii wykorzystywanej do zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Olsztynie. Jest to tzw. projekt hybrydowy łączący formułę PPP z funduszami unijnymi (dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko).

² Przez wartość projektu/umowy rozumiana jest wartość nakładów inwestycyjnych brutto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury usług publicznych) lub wartość brutto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących jedynie świadczenie usług w oparciu o istniejący majątek infrastrukturalny).

Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory

Najwięcej umów PPP wg stanu na koniec 2019 roku realizowanych jest w sektorach: infrastruktura transportowa (21), efektywność energetyczna (21), sport i turystyka (20).

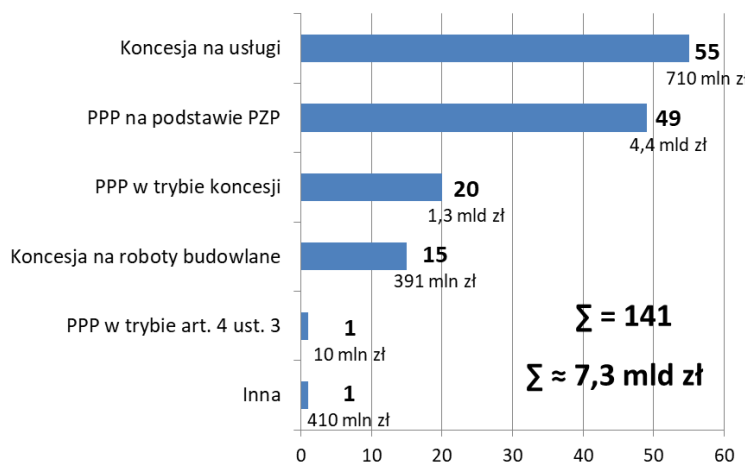
Od 2019 roku sektor dominujący z najwyższą wartością projektów (32% wartości zawartych w Polsce umów PPP) to sektor gospodarki odpadami (do roku 2018 był to sektor telekomunikacyjny, który miał 22% udziału w wartości zawartych umów PPP).

Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego

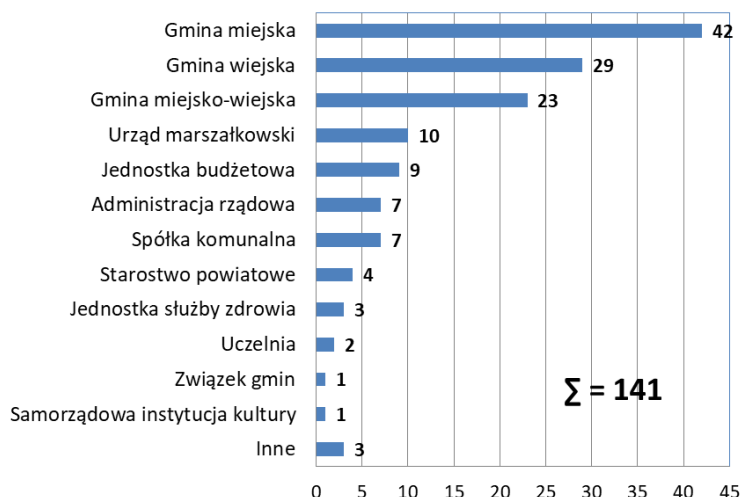
Od roku 2009 najwięcej umów (39%) zawarto po przeprowadzeniu postępowania w modelu koncesji na usługi i nieco mniej (35%) umów po przeprowadzeniu postępowania w trybie PPP na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych. Te dwie formuły wyboru zdecydowanie dominują na polskim rynku i były podstawą zawarcia umów o łącznej wartości 5,1 mld zł.

Podobnie w 2019 roku partnera wybierano przede wszystkim w trybie PPP na podstawie PZP (44% umów PPP) oraz w trybie koncesji na usługi (33% umów PPP).

Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

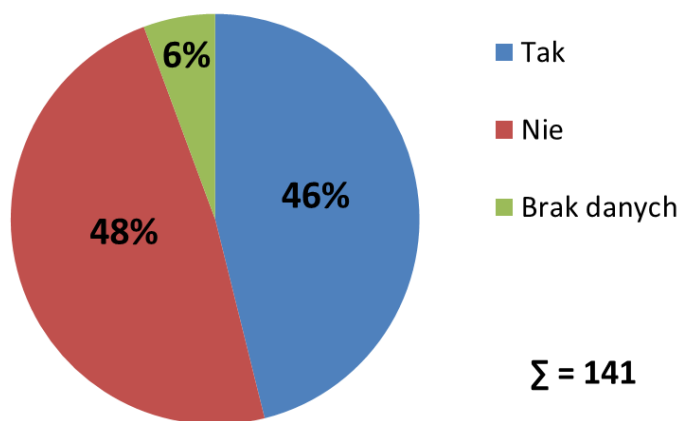
Podobnie jak w poprzednich latach, w 2019 r. PPP jest rozwijane głównie przez samorzady, które dotychczas zawarły (bezpośrednio lub przez jednostki z nimi związane) 126 umów (89%). Najwięcej kontraktów, które weszły w stadium realizacji, podpisały gminy miejskie (42 umowy) oraz wiejskie (29 umów) i miejsko-wiejskie (23 umowy). Tylko 15 umów PPP zostało zawartych przez podmioty niepowiązane z samorządem, z czego w 7 przypadkach stroną umowy były organy centralnej administracji rządowej (budowa siedziby Sądu Rejonowego w Nowym Sączu o wartości 52 mln zł oraz 6 umów koncesyjnych na usługi).

Korzystanie z usług doradczych

Podmioty publiczne korzystały z fachowych usług doradczych w okresie przygotowań do ogłoszenia postępowania, a następnie w czasie jego trwania, w przypadku 65 na 141 postępowania zakończonych zawarciem umów PPP (46%) w latach 2009-2019. Jedną z barier, na którą zwracają uwagę podmioty publiczne, jest wysoki koszt doradztwa, stąd ważnym elementem polityki rządowej jest prowadzony przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej program kompleksowego wsparcia doradczego zapewniającego podmiotom publicznym finansowanie znacznej części kosztów doradztwa.

Ponadto opracowano wytyczne PPP dotyczące etapu przygotowania projektu i etapu postępowania przetargowego na wybór partnera prywatnego oraz wytyczne w zakresie Umowy PPP.

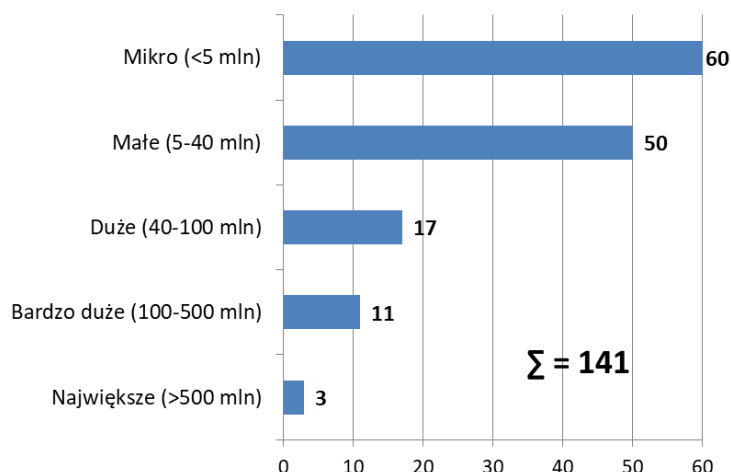

Umowy w podziale na wartość projektu

Na rynku polskich projektów PPP dominują umowy, których wartość nie przekracza 40 mln zł – łączna ich liczba stanowi 78% wszystkich umów PPP.

Największe podpisane umowy PPP w Polsce:

1. Budowa elektrociepłowni w Olsztynie (850 mln) – 2019 r.;
2. System Gospodarki Odpadami dla Miasta Poznania (783 mln) – 2013 r.;
3. System gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej (625 mln) – 2018 r.;
4. Zagospodarowanie północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku (491 mln) – 2015 r.

Umowy rozwiązane i nierealizowane

W polskiej praktyce partnerstwa publiczno-prywatnego zawarte umowy w zdecydowanej większości są realizowane zgodnie z przyjętymi założeniami. Do sytuacji, w której **zawarta umowa nie jest realizowana** z powodu wcześniejszego jej rozwiązania czy niewykonywania, doszło **w 18 przypadkach**, które stanowią 12% wszystkich zawartych umów o PPP. W 15 przypadkach umowy nie są realizowane ze względu na jej wcześniejsze rozwiązanie, a w trzech projektach przewidziane w umowie działania nie są realizowane w praktyce, mimo że zawarta formalnie umowa wciąż jest w mocy.

W zdecydowanej większości przypadków nierealizowane umowy to umowy koncesyjne. Model koncesyjny zwiększa niepewność po stronie partnera prywatnego, który przejmuje przeważającą część ryzyka ekonomicznego. Partner prywatny uzyskuje zwrot z zainwestowanych środków z wynagrodzenia, które pochodzi z innych źródeł niż płatność strony publicznej. Realizacja tego typu projektów jest szczególnie zagrożona w przypadku załamania popytu na usługi świadczone w ramach tego typu współpracy, dlatego kluczowym czynnikiem sukcesu projektów koncesyjnych jest rzetelnie przeprowadzona analiza popytu wykonywana na etapie oceny efektywności.

Umowy zawarte w 2019 r.

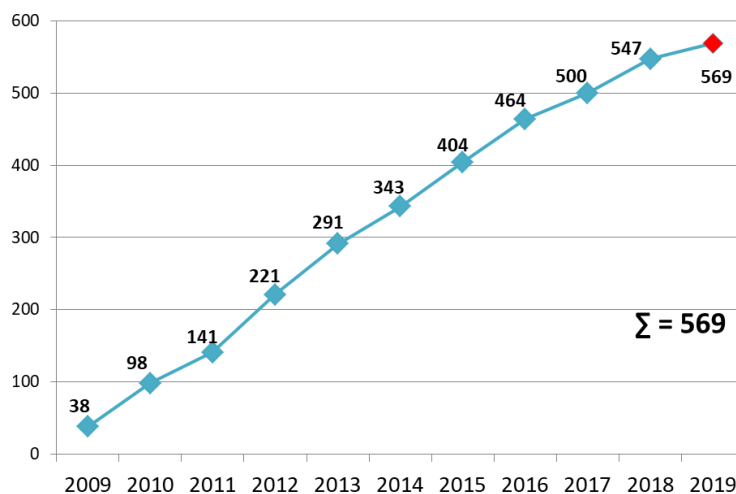
1. Zaprojektowanie i wybudowanie elektrociepłowni w Olsztynie (850 mln zł, woj. warmińsko-mazurskie).
2. Zagospodarowanie zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku (311 mln zł, woj. zachodniopomorskie).
3. Przebudowa i rozbudowa liceum ogólnokształcącego w Piastowie (76,1 mln zł, woj. mazowieckie).
4. Budowa i utrzymanie dróg gminnych Gminy Słupsk (44,8 mln zł, woj. pomorskie).
5. Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w Gminie Mielno (15 mln zł, woj. pomorskie).
6. Koncesja na usługę szybkich płatności internetowych udostępnionych na stronach Ministerstwa Finansów zapewniającą opłatę na rzecz organu podatkowego (8,5 mln zł, woj. mazowieckie).
7. Wybór operatora Centrum Kreatywności Targowa w formule PPP (6 mln zł, woj. mazowieckie).
8. Świadczenie usług w zakresie zarządzania, utrzymania i eksploatacji sieci, budowli, urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz ciepłowniczej w Gminie Bisztynek (5,6 mln zł, woj. warmińsko-mazurskie).
9. Koncesja na świadczenie usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w Gminie Subkowy (4,4 mln zł, woj. pomorskie).

II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO

Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP

W 2019 r., podobnie jak w poprzednich latach, miał miejsce wzrost liczby postępowań na wybór partnera prywatnego. Średnio co roku przygotowywano dotychczas 52 postępowania. Najwyższą liczbę postępowań odnotowano w 2012 i 2013 r.

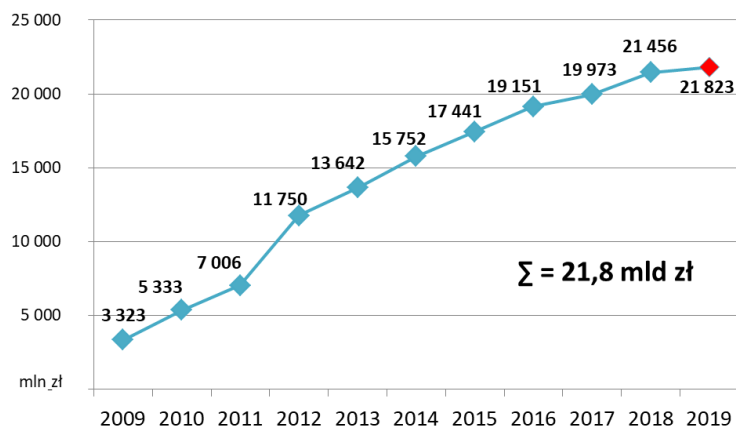
Wszczęte postępowanie nie zawsze kończy się zawarciem umowy. **Biorąc pod uwagę okres od 2017 r. skuteczność postępowań PPP mierzona stosunkiem podpisanych umów do wszczętych postępowań kształtuje się obecnie na poziomie 34%.**

Wartość postępowań (w mln zł)

Od W latach 2009 - 2019 średnia wartość jednego postępowania PPP wyniosła 42 mln zł – w roku 2019 średnia ta wyniosła 17 mln zł.

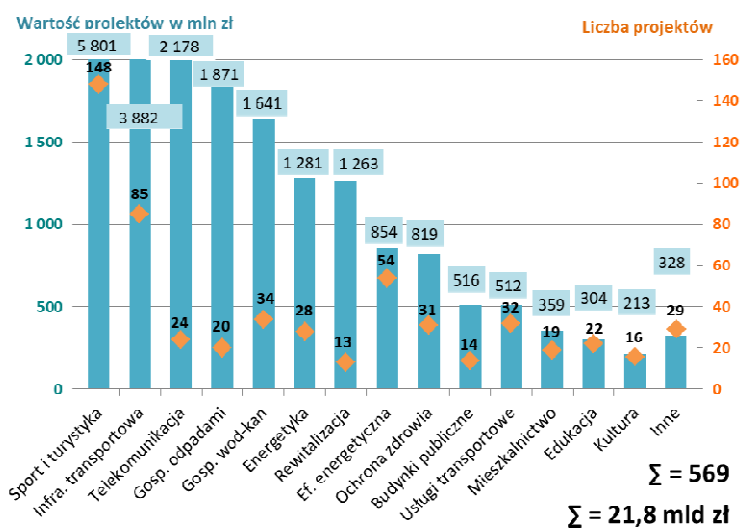
W roku 2019 odnotowano spadek liczby i wartości postępowań PPP w porównaniu z rokiem 2018 r. – z 47 postępowań o łącznej wartości 1 484 mln zł w 2018 roku do 22 postępowań o łącznej wartości 310 mln zł.

Liczba i wartość postępowań z uwzględnieniem podziału na sektory

Podmioty publiczne próbują stosować formułę PPP w szerokim zakresie, praktycznie we wszystkich sferach usług użyteczności publicznej.

W okresie 2009-2019 wszczęto postępowania PPP w 15 sektorach, przy czym trzy czołowe sektory (sport i turystyka (148 postępowań), infrastruktura transportowa (85) i efektywność energetyczna (54) stanowiły ok. połowy wszystkich postępowań (łącznie 287 spośród 569 postępowań).

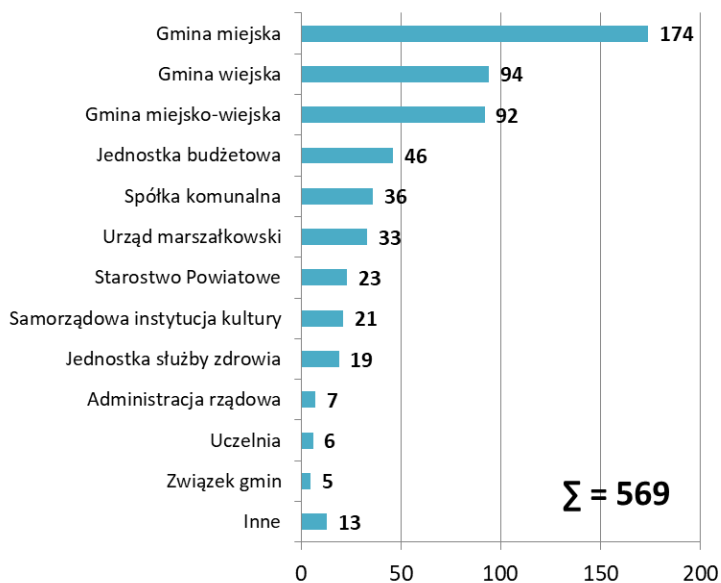

Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

Zdecydowanie najaktywniej działającymi w sferze PPP podmiotami publicznymi są gminy. Potwierdzeniem dominacji samorządów na polskim rynku PPP jest także aktywność jednostek powiatów i województw oraz podmiotów powiązanych z samorządami, takich jak spółki komunalne lub jednostki budżetowe.

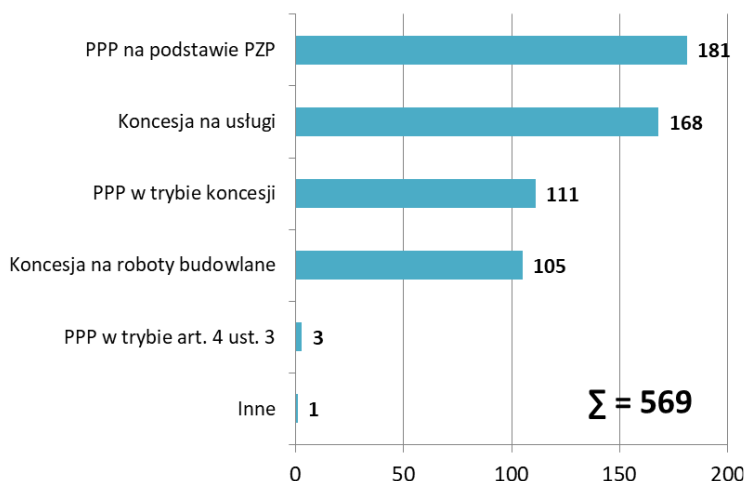
Postępowania na wybór partnera prywatnego wszczynane były najczęściej przez gminy miejskie (30%), gminy wiejskie (17%) oraz gminy wiejsko-miejskie (16%).

Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego

Najbardziej popularną formułą prawną, stosowaną przy wyborze partnera prywatnego była koncesja wykorzystana w kilku odmianach. Model koncesyjny został w sumie wykorzystany w 384 postępowaniach (67% wszystkich wszczętych postępowań).

Wykorzystywane były również tryby przewidziane w PZP, które zostały zastosowane w 181 postępowaniach (32% całego rynku). W zdecydowanej większości stosowanym trybem PZP jest tryb dialogu konkurencyjnego, który jest jednocześnie trybem rekomendowanym dla postępowań na wybór partnera prywatnego w modelu PPP.

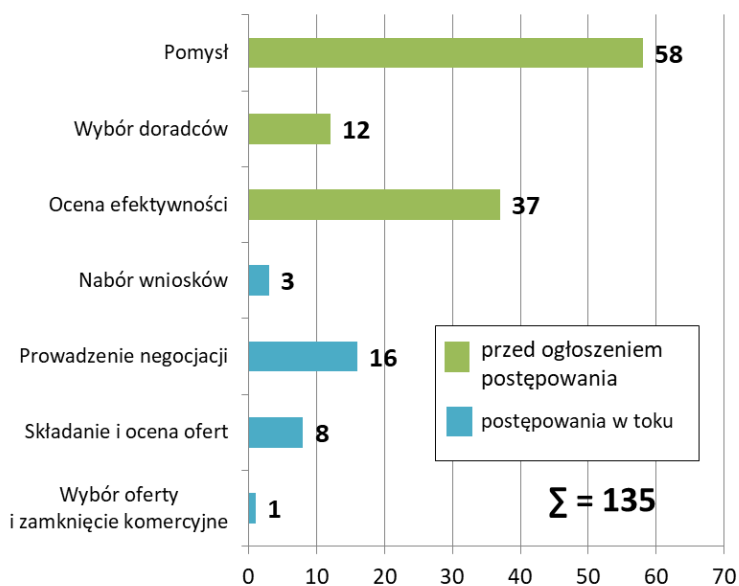

III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP

Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania

Podczas analizy rynku przeprowadzonej na koniec 2019 r. zidentyfikowano łącznie 135 zamierzeń inwestycyjnych na różnych etapach przygotowania. Najwięcej, bo aż 77% projektów, znajduje się w fazie przed ogłoszeniem postępowania tj. na etapie pomysłu, oceny efektywności lub wyboru doradcy. Pozostałe 23% stanowią postępowania na wybór partnera prywatnego będące w toku. Wśród nich najwięcej inwestycji jest na etapie prowadzenia negocjacji.

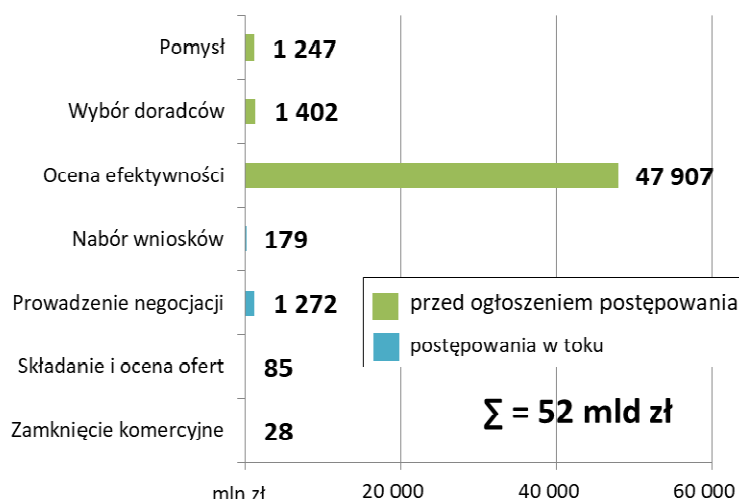
Podczas aktualizacji za IV kwartał 2019 r. usunięto z bazy 13 projektów i dodano 24 nowe zamierzenia.

Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł³)

W podziale na wartość zamierzeń wyraźnie widoczne jest, że projekty przed ogłoszeniem postępowania stanowią zdecydowaną większość (97%).

Pozostałe 3% wartości zamierzeń inwestycyjnych PPP w bazie to 31 projektów (1,6 mld zł) w trakcie trwającego postępowania na wybór Partnera Prywatnego.

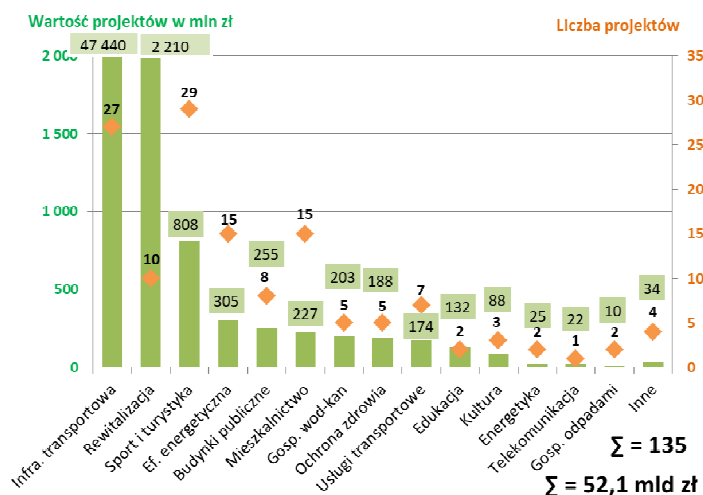

³ W przypadku zamierzeń inwestycyjnych wartość została określona na podstawie deklarowanej przez podmiot publiczny wartości nakładów inwestycyjnych netto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury i świadczenie usług publicznych) lub wartości netto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących tylko świadczenie usług).

Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory

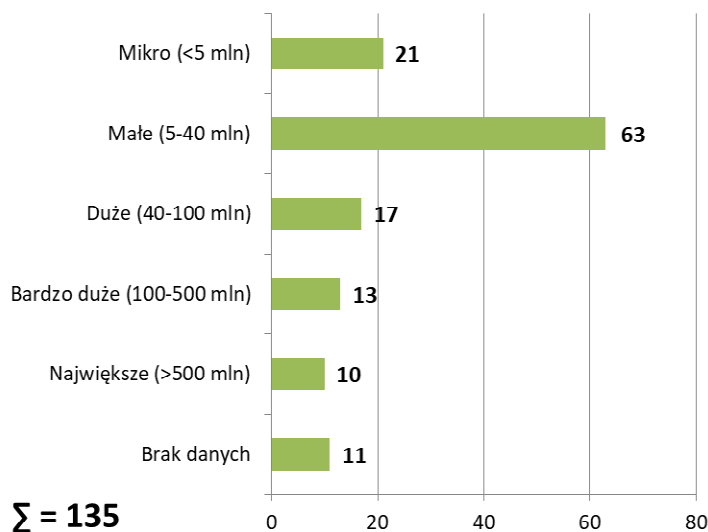
Najwięcej projektów planowanych do realizacji jest w sektorze sportu i turystyki (29), infrastruktury transportowej (27) oraz efektywności energetycznej i mieszkalnictwa (15).

Pod względem wartości blisko 96% stanowią projekty z sektora infrastruktury transportowej (92%) oraz sektora rewitalizacji (4,2%).

Zamierzenia w podziale na przedział wartości

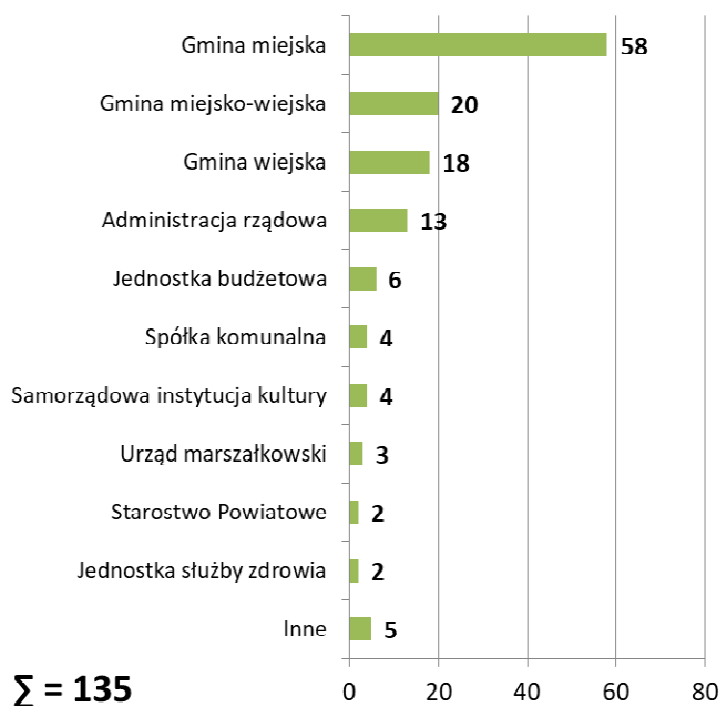
W 2019 r., podobnie jak w poprzednim roku zdecydowaną większość bo 63 spośród 129 (51%) zamierzeń inwestycyjnych stanowią małe projekty (od <5 do 40 mln zł). Zamierzenia powyżej 100 mln zł to 18% wszystkich zamierzeń w bazie MFIPR (23 spośród 129 zamierzeń).

Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego

Dominacja samorządów lokalnych i regionalnych na rynku PPP jest w dużym stopniu zjawiskiem naturalnym, gdyż odzwierciedla kluczową rolę odgrywaną przez samorzady i ich agendy w sferze usług użyteczności publicznej w Polsce, w tym ich rolę jako właścicieli i zarządców obiektów infrastrukturalnych.

Administracja rządowa w latach 2017 - 2019 zgłosiła do bazy zamierzeń 13 projektów PPP. Projekty rządowe stanowiące 10% wszystkich planowanych projektów osiągnęły dzięki temu pozycję czwartej najliczniejszej grupy zamierzeń, po projektach gmin miejskich, wiejskich oraz miejsko-wiejskich.

Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MFiPR:

- ❖ S6 Obwodnica Metropolii Trójmiejskiej.
- ❖ S6 Koszalin - DK6 (Bożepole Wielkie).
- ❖ S6 Zachodnia obwodnica Szczecina.
- ❖ S10 Bydgoszcz – Toruń.
- ❖ Budowa Portu Centralnego - rozwój głębokowodnej części Portu Gdańsk.
- ❖ Budowa Portu Zewnętrznego w Porcie Gdynia.
- ❖ Zagospodarowanie dzielnicy Nowy Port w Gdańsku.
- ❖ Zagospodarowanie Fortu Służewiec.
- ❖ Rewitalizacja kwartału Targowa - Ząbkowska - Brzeska – Kijowska w Warszawie.
- ❖ Hala Gwardii w Warszawie - modernizacja obiektu i prowadzenie działalności.
- ❖ Budowa Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Wybrane toczące się postępowania na wybór partnera prywatnego:

- ❖ Budowa Linii Tramwajowej KST w Krakowie, etap IV w modelu PPP
- ❖ Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg wojewódzkich rejonu Włocławek w ramach PPP
- ❖ Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji
- ❖ Utworzenie Staszowskiego Centrum Przedsiębiorczości

Postępowania i umowy PPP

569

POSTĘPOWANIA

od 2009 r.

141

UMOWY PPP

realizowane od 2009 r.

34%

SKUTECZNOŚĆ

w czasie obowiązywania
Polityki PPP – od 2017 r.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego

tel. + 48 22 273 79 50
fax: + 48 22 73 89 15
email: ppp@mfipr.gov.pl
www.ppp.gov.pl

 [.gov.pl](http://www.ppp.gov.pl)